

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 269/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti V., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., P., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 240/2004, EX 31/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 18 CoE 685/2010 a jeho uznesením z 28. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti V., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti V., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., P., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 240/2004, EX 31/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 CoE 685/2010 a jeho uznesením z 28. októbra 2011 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že na základe poverenia okresného súdu z 10. marca 2004 bolo vedené exekučné konanie súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 31/2004 a okresným súdom pod sp. zn. 36 Er 240/2004. Predmetné exekučné konanie bolo vedené na návrh sťažovateľky ako oprávnenej proti spoločnosti L., s. r. o., ako povinnej na základe exekučného titulu – platobného rozkazu okresného súdu č. k. 42 Rob 17/04-12 zo 14. januára 2004 s vyznačenou doložkou právoplatnosti.

Sťažovateľka podrobne opísala postup súdneho exekútora v exekučnom konaní a poukázala na okolnosti, v ktorých vidí nečinnosť a neefektívnu činnosť v jeho postupe, ako aj v postupe okresného súdu.

Sťažovateľka osobitne poukázala na to, že v priebehu exekučného konania bol uznesením okresného súdu z 21. augusta 2008 zrušený exekučný titul – platobný rozkaz z dôvodu, že tento nebol riadne doručený, a už uvedená skutočnosť mala byť dôvodom na zastavenie exekučného konania.

V priebehu exekučného konania bol 7. decembra 2004 vyhlásený konkurz na majetok povinného, ktorý po speňažení majetku povinného bol uznesením krajského súdu zrušený a následne bol povinný vymazaný z obchodného registra 27. mája 2010.

Okresný súd v namietanom exekučnom konaní z dôvodu zániku povinného jeho výmazom z obchodného registra uznesením č. k. 36 Er 240/2004-20 z 21. septembra 2010 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) vyhlásil exekúciu za neprípustnú, žiadnemu

z účastníkov nepriznal náhradu trov konania a sťažovateľku zaviazal na úhradu trov súdneho exekútora v sume 33,60 €.

Na odvolanie sťažovateľky krajský súd svojím uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu.

Sťažovateľka namieta priet'ahy v postupe okresného súdu, ako aj jeho nezákonný postup, keď vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorý nespĺňal náležitosti exekučného titulu práve v dôsledku pochybenia okresného súdu a nesprávneho správoplatnenia platobného rozkazu. Zároveň namieta nesprávne skutkové a právne závery okresného súdu aj krajského súdu vo vzťahu k jej uloženej povinnosti nahradiť trovy súdneho exekútora v sume 33,60 €.

Sťažovateľka uviedla: «... postupom porušovateľov v 1. a v 2. rade došlo k jeho diskriminácii a nezákonnému uloženiu mu povinnosti na zaplatenie trov exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý navyše konal krajne neefektívne, nedostatočne využíval oprávnenia a spôsoby vedenia exekúcie mu dané platnými ustanoveniami Exekučného poriadku v období od 10. 03. 2004 do 07. 12. 2004... uspokojenie pohľadávky oprávneného voči povinnému bolo možné, avšak vinou Okresného súdu Bratislava III a pasivity exekútora nedošlo k vymoženiu ani len 1 Sk.

Za daných okolností sťažovateľ vníma nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnené potvrdzujúce uznesenie č. k. 18CoE 685/2010-33 zo dňa 28. 10. 2011 ako zjavne nezákonné a diskriminačné, pretože zaväzuje práve poškodeného oprávneného k náhrade trov exekúcie, ktorá nie jeho vinou, ale vinou porušovateľa v 1. rade bola neúčinne začatá, s čím sa odvolací Krajský súd v Bratislave nevysporiadal a vadne vec posúdil.

Sťažovateľ má zato, že Krajský súd v Bratislave konal príliš „formalisticky“... na podklade zjavne nedostatočne zisteného skutkového stavu veci nesprávne vec právne posúdil, čoho odrazom je aj nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia...

Sťažovateľovi bolo znemožnené uplatniť si nárok na vrátenie zaplateného súdneho poplatku za exekúciu a bolo mu znemožnené vyjadriť sa k trovám exekúcie uplatnených exekútorom...

V prípade, že súd zastaví exekučné konanie nie z viny oprávneného, ale vinou nesprávneho úradného postupu porušovateľa v 1. rade, tak exekučný súd je povinný vzhľadom na okolnosti prípadu (neúčinne začatá exekúcia) tieto skutočnosti zohľadniť ako okolnosti osobitného zreteľa (§ 150 O. s. p.) a nezaviazať oprávneného (poškodeného sťažovateľa) k náhrade trov exekúcie...

Sťažovateľ k dĺžke – 8 rokov – nezákonného exekučného konania neprispel a ani sa na nezákonnom konaní porušovateľa v 1. rade a exekútora nepodielať...»

Sťažovateľka navrhla ústavnému súdu, aby svojím nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 240/2004, EX 31/2004 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 CoE 685/2010 a jeho uznesením, zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, priznal jej finančné zadost'učinenie voči okresnému súdu v sume 12 000 € a náhradu trov konania voči okresnému súdu v sume 334,29 € a voči krajskému súdu v sume 334,29 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 240/2004, EX 31/2004 a postupom krajského súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 18 CoE 685/2010 a jeho uznesením.

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať

proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že namietané exekučné konanie bolo právoplatne skončené 5. marca 2012, preto v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu 7. mája 2012 už objektívne nemohlo dochádzať k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu ani postupom krajského súdu, čím je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom exekučnom konaní v súvislosti s vedením exekučného konania na základe neexistujúceho exekučného titulu, resp. zrušeného exekučného titulu, je potrebné uviesť, že sťažovateľka sama mala zákonné prostriedky namietat túto okolnosť v čase pred skončením exekučného konania uznesením okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu. V dôsledku uvedeného nie je možné ustáliť právomoc ústavného súdu vo vzťahu k posudzovaniu zákonnosti exekučného konania vedeného okresným súdom, pričom vzhľadom na čas doručenia sťažnosti ústavnému súdu (teda v čase presahujúcom dva mesiace od skončenia konania pred okresným súdom jeho uznesením) je nutné sťažnosť v tejto časti považovať aj za oneskorene podanú.

Pokiaľ porušenie označených práv (čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) namietala sťažovateľka v súvislosti s jej uloženou povinnosťou nahradiť trovy súdneho exekútora v sume 33,60 € v uznesení okresného súdu o zastavení exekúcie, ústavný súd konštatuje, že predmetné uznesenie bolo na základe prípustného opravného prostriedku

preskúmané krajským súdom, a preto je daný nedostatok právomoci ústavného súdu na preskúmanie sťažnosti v tejto časti.

Ústavný súd v rámci svojej právomoci vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru preskúmal len postup krajského súdu a jeho uznesenie.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom práva na spravodlivý proces je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

Po preskúmaní postupu krajského súdu a napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný postup a uznesenie

krajského súdu boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Naopak, krajský súd sa dostatočne vysporiadal s odvolacími dôvodmi sťažovateľky v jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o zastavení exekučného konania a uložení povinnosti sťažovateľke uhradiť trovy súdneho exekútora v sume 33,60 €, svoje závery ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, t. j. tak, ako to vyplýva z požiadaviek základného práva na súdnu a inú právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla byť dôvodom na vyslovenie porušenia čl. 47 ods. 3 ústavy postupom a uznesením krajského súdu. Z týchto dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08) zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže namietaným postupom a uznesením krajského súdu neboli porušené práva procesnoprávneho charakteru (čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), nemohlo dôjsť ani k porušeniu práv zaručených čl. 20 ods. 1 ústavy, a preto je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej.

Ústavný súd v nadväznosti na namietané porušenie čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy konštatuje, že jednotlivé zásady vymenované v čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv a zároveň majú univerzálny charakter. Treba ich chápať ako ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 8/97, I. ÚS 59/97). Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol v celom rozsahu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2012